

DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor zes maanden: 35 Centiemen

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
GARENPLAATS, GENT.
Ongeteekende brieven worden niet opgenomen

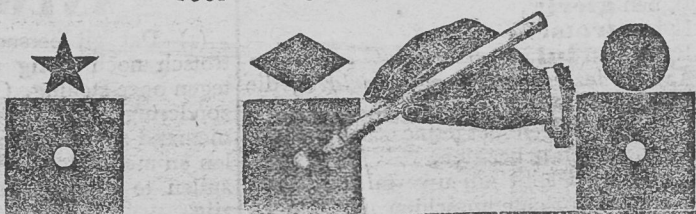
AANKONDIGINGEN:
Prijs volgens Tarief, voorop betaalbaar

Broeders van den buiten, stemt Zondag voor de Socialisten!

Kiezing voor den Werkrechtvaardersraad

(Model van den kiesbulletijn)

ZOO STEM MEN
voor de Socialisten

Werkelijke leden, mandaat eindigende in 1903

Naalwerk	De kuade moordenaar		De Hoey		De goede moordenaar
Machienbouw			Haeck		
Vlasnijverheid			Vander Haegen		
Bouwvakken			De Vylder		

Werkelijke leden, mandaat eindigende in 1900

Weefnijverheid	De kuade moordenaar		De Middelaar		De goede moordenaar
Verschillige nijverheden			Baudewijn		

Plaatsvervangende leden, mandaat eindigende in 1903

Naalwerk	De kuade moordenaar		Bar		De goede moordenaar
Machienbouw			Waeri		
Bouwvakken			Van Hecke		
Verschillige nijverheden			Steenhout		

De Kiezing van Zondag

Broeders van den Buiten!

Zondag toekomende wordt gij opgeroepen om uwe stem uit te brengen in de kiezing voor den Werkrechtvaardersraad.

Gij staat voor drie lijsten, links op uw stembriefje de klerikale lijst, rechts de liberale lijst, in 't midden de socialisten.

Op welke lijst zult gij uwe stem uit brengen?

Stemmen voor de klerikalen, dat is stemmen voor de partij die nu het land bestuurt.

Keurt gij de handelwijze der partij goed? Zijt gij tevreden dat het gouvernement fortent bouwt die miljoenen kosten, en de steenwegen onbegaanbaar laat? **Stemt dan voor de klerikalen!**

Zijt gij tevreden dat 50 miljoen der belastingen aan den Congo worden verspild, wanneer men 1 miljoen onderstand weigerde aan de buitenlieden, geteisterd door de overstroming? **Zoo ja, stemt dan voor de klerikalen!**

Wilt gij miljoenen zien blijven besteden aan kazernen en gendarmerien, aan gevangenhuizen en bedelaarsgestichten, aan den koning en zijne familie, aan hooggeplaatste en nietsdoende ambtenaars, terwijl de goede scholen verdwijnen, terwijl de ouderlingen hulpeloos worden gelaten, terwijl de landbouwarbeiders hongerloozen winnen en de pachters achteruit boeren? Wilt gij dat alles stemt dan voor de klerikalen!

De oude liberalen zijn niets beter. Zij waren jaren lang aan het roer en deden zij al het slechte niet wat de klerikalen nu doen, zij deden het goede niet wat zij konden en moesten doen.

Wilt gij wezenlijk verandering en verbetering in den toestand van het land? Wilt gij dat de miljoenen der schatkist door ons allen gevuld, diene om goede instellingen te scheppen, om nodige openbare werken uit te voeren, om het onderwijs uit te breiden, om de voorrechten en de schreeuwende winsten der grondeigenaars te beperken, **stemt dan voor de socialisten.**

Zijt gij moede te verarmen al werkende, alles voort te brengen en niets te genieten, **stemt dan voor de socialisten.**

Om voor al de Socialisten te stemmen, het wit punt zwart maken in het vierkant onder koekenaas.

Wat is de Werkrechtvaardersraad?

De Werkrechtvaardersraad is een soort van tribunaal samengesteld uit 8 bazen en uit 8 werklieden.

Komt een werkmán in twist met zijnen meester, hetzij dat hij weggezonden wordt, zonder zijn acht dagen te mogen uitdoen, hetzij dat er een geschil bestaat over her verschuldigde loon, dan mag hij deze zaak voor den Werkrechtvaardersraad brengen.

De kosten zijn te hoog.

De klacht gedaan zijnde moet de werkmán terugkeeren om te zien of geene overeenkomst mogelijk is, dit wil gewoonlijk zeggen of de werkmán niets wil laten vallen van hetgeen hem toekomt, Dan is de baas gewoonlijk gereed, om overeen te komen.

Dit noemt men gewoonlijk het verzoeningsbureau van den Werkrechtvaardersraad.

Gelukt de overeenkomst niet, dan moet de werkmán eene derde maal terugkomen om zijne zaak te hooren behandelen voor den algemeenen raad.

Maar alvorens moet hij 2,35 fr. storten indien hij de stad bewoont en 3 fr. 4 fr. 5 fr. en meer, volgens den afstand, indien hij den buiten bewoont.

Dat is schandelijk en daarom vragen wij de kosteloze rechtspleging.

Dat willen onze klerikale en liberale tegenstrevers niet. Stemt er tegen!

Straf voor de Patroons.

Wordt een baas voor den Algemeenen Raad geroepen en komt hij niet, dan mag de werkmán eene vierde maal terugkeeren en de baas kan daarvoor niet gestraft worden.

Wij vragen dat hij in dat geval zou geboet worden, en de werkmán daarenboven schadeloos moet stellen voor het tijdverlies en de schade die hij hem heeft aangedaan.

Dat willen onze tegenstrevers niet, stemt er tegen!

Twee stemmen aan den voorzitter.

Wanneer er over eene zaak beslist wordt, gebeurt het nog al dikwijls, dat de bazen de partij trekken van den baas en de werklieden rechtvaarders de partij van den werkmán.

Dan is het acht stemmen tegen acht. In dat geval heeft de voorzitter, die een baas is, twee stemmen en hij geeft daardoor den doorslag ten gunste van den beschuldigten meester.

Wij willen de afschaffing der tweede stem van den voorzitter.

In geval er gelijkheid is van stemmen, moet deze stemming aanzien worden, ten voordeele van den werkmán. Hij is de zwakke en aanklagende partij, en nooit zal een werkmán iets reklameeren aan zijnen baas wat hem niet toekomt, ter contrarie, de werkmén schijnen gewoonlijk maar al te lang.

Dit willen onze tegenstrevers niet, stemt er tegen!

De Werkrechtvaardersraad is nutteloos voor de buitenlieden.

Zooals de Werkrechtvaardersraad nu is ingericht heeft hij weinig of geen nut voor de buitenlieden.

Zij komen er ook niet naartoe? Waarom?

Hij is te ver afgelegen, is een.

De onkosten zijn te groot, is twee.

Er zetelt geen enkele landbouwer in, dus de Raad is onbevoegd, is drie.

Daarom vroegen de socialisten reeds in de Kamers, om een Werkrechtvaardersraad te stichten in elk kanton.

Daar zouden landbouwers zetelen naast andere stienen.

De afstand zou zoo ver niet zijn.

De onkosten zouden veel geringer zijn.

Dat willen onze tegenstrevers niet, stemt er tegen!

Wat willen zij dan?

Onze vijanden hebben duizende nieuwe kiezers bijgemaakt.

Onder die duizende zijn er velen, die volgens de wet geen recht hebben kiezer te zijn.

Waarom hebben zij dat gedaan?

De buitenlieden hebben schier geen belang bij den Raad, en zij maken er duizende kiezers voor.

Waarom?

Omdat zij hopen, dat de buitenwerklieden tegen de stadswerklieden zullen stemmen.

Omdat zij U, broeders van den buiten, willen doen vechten tegen uwe broeders van de stad.

Hunne politiek is deze der verdeeling; verdeelen om te heerschen.

Zoolang wij onder ons twisten, zullen wij niet oprukken tegen den algemeenen vijand: den grooten bezitter, de groote, machtige kapitalist die ons verplettert.

Wij willen eendracht onder de

werkers van de stad en de werkers van den buiten.

Gij zult dat met ons willen, want een dracht maakt macht.

Daarom zult gij voor de socialistischen stemmen, door boven de

Middenste lijst

het wit puntje zwart te maken in het vierkant onder **KOEKENAAS**.

Niet vergeten dat de Socialistischen in de middenste lijst staan.

Waarom zij op ons schelden

Leest alle klerikale bladen en boekjes, en wat vindt gij?

Laster, leugen, scheldwoorden tegen de socialistischen.

Wilt gij die heeren gelooven, dan zijn wij de slechtste menschen die onder de zon loopen!

Laat ons nu aannemen dat dit waar zou wezen, zoowel als het niet waar is, waarom doen die christelijke menschen al die uitvallen?

Zij moeten bewijzen, niet dat wij slecht zijn, maar dat zij goed zijn.

Als zij oprecht goed willen doen voor boer en werkmans, kunnen wij het hen beletten?

Nee, want zij zijn meester van de regering, dus zij kunnen alle goede wetten stemmen en alle slechte afschaffen.

Zij doen juist het verkeerde.

Zijn wij het die miljoenen wegwerpen aan fort, kazernen, Congo en andere nuttelooze werken?

Er zijn negen provinciën in ons land, de klerikalen zijn meester in zeven.

Op vier gemeentebesturen zijn er drie in hunne handen.

Zij bezitten grondeigendommen, fabrieken, mijnen, steengroeven, banken, enz.

Het hooger onderwijs, de universiteiten, staan open voor hunne zonen.

Zij tellen in hunne rangen advocaten, professoren, priesters, ingenieurs.

Zij hebben voor zich de gewapende macht, de kerk, het onderwijs, het geld, de regering, den invloed, dagbladen bij hon-

deden, wat moeten zij nog bij hebben?

Zij kunnen dus al het goed doen dat zij willen, en wij kunnen het niet beletten.

Doen zij goed? Nee, want dan zou iedereen tevreden zijn en nu is iedereen miscontent.

Om hunne slechte daden te verduiken, scheiden zij op ons, die geen regeerders zijn, en dus niet verantwoordelijk.

Zij hebben gestolen, zij stelen nog en roepen: houdt den dief!

Stemt tegen die eerloze lasteraars, werkers van den buiten, in het zwart vierkant, onder **KOEKENAAS**.

Kiest onbevreesd, de stemming is geheim.

4 stemmen aan de rijken!

1 stem aan de armen!

Onze vijanden, de klerikale dompers, die zeggen de werklieden te verdedigen, stemmen in de Kamer de gemeentekieswet, die aan de rijken 4, en aan de armen maar 1 stem toekent.

Schandelijk belediging werd het volk nooit aangedaan.

Zij aanzien ons maar als het vierde waard van een rijken mensch. Zeker omdat wij viermaal meer werken, viermaal meer voortbrengen en in hunne plaats soldaat worden.

Legt uwe stemmekens samen, werkers van stad en buiten, om de aanhangers der vier stemmen te kloppen.

PENSIOEN VOOR OUDE WERKERS

De oude werklieden kunnen geen pensioen bekomen, zij moeten 't genadebrood der liefdadigheid eten.

Generaals, hooge beambten worden gepensioeneerd tegen 10 duizend frank per jaar.

Dit heeten zij gelijkheid voor de wet.

Alle herten zijn gezusters zeggen zij, maar alle porte-monnaies zijn geen gebroeders.

Stemt tegen die ongelijkheid!

Niet vergeten dat de Socialistischen in de middenste lijst staan.

LANDBOUWERS!

WERKLIEDEN!

Aan wie dankt gij uw beetje kiesrecht? Aan de Socialistischen die er voor streden, die er voor neergeschoten werden, die er den arbeid voor staakten.

Stemt voor hen die uw kiesrecht veroverd hebben.

Wij zijn tegen den godsdienst

Dit zeggen de dompers, maar zij liegen! De godsdienst is tegen ons, dat is de waarheid.

Waarom zouden wij tegen den godsdienst zijn? Wat kan het ons schelen dat iemand gelooft en hoopt het hierna maals beter te hebben en daarvoor bidt?

Dit doet ons geen schade, en elk voor het zijne in die zaken.

Maar al wie op de wereld is leeft gaarne, eet gaarne en wil beloofd zijn voor zijnen arbeid.

In die zaak moeten alle werkmenschen t'akkoord zijn om voor hunnen arbeid een treffelijk bestaan te hebben.

De armoede is de bron van veel kwaad en veel rampen; daarom moet zij uit de wereld.

Wie er hierna maals nog een beter leven bij wil, dit zijn zijne zaken, maar hier beneden moet de leus aller werkers zijn:

Eendracht maakt macht!

« Vooruit » en zijne bedienden

Sedert maanden verspreiden onze tegenstrevers de grofste leugens over **VOORUIT** en zijne schoone instellingen, die wereld beroemd zijn geworden en door arme werklieden werden gesticht.

De leugenachtigste beschuldigingen droegen vooral op de slechte behandeling der bedienden.

De naaisters werden mishandeld.

De bottiens'epsters werden mishandeld. Al de bedienden werden slecht behandeld.

Het blad **Vooruit** heeft daar in 't lang en 't breed over gesproken en al die leugens weerlegd.

De Gentsche Socialistischen, werkmenschen als gij, zijn in algemeene vergadering samengekomen, hebben al die beschuldigingen besproken, onderzocht en besloten, dat al die aantijgingen valsche en onwaarachtig waren.

Om u, broeders van den buiten, beter in te lichten, zullen wij u zeggen dat in de ateliers van **VOORUIT** winnen:

De mannen 4 frank ten minste, tot 5 frank daags;

De naaisters die hemdens, jakken en ander onderhoud kunnen maken, en die meisjes zijn van 19-20 jaar en meer, winnen van 24 tot 31 centiemmen per uur;

De bottiens'epsters, ook jonge meisjes, 35 tot 38 centiemmen per uur.

Wij gaan verder en geven u de lijst van wat **VOORUIT** betaalt voor zijn naaiwerk en wat men op de katholieke en liberale winkels betaalt.

Ziehier deze lijst:

Men betaalt:

	In VOORUIT	ELDEREN
12 jongenshemden	1,42	1,80
12 jongenshemdens	2,40	0,80
12 zware vrouwenhemdens	2,40	1,75
12 lichte »	2,10	1,50
12 fantaisieh. met broderien	2,61	2,00
12 blauwe manshemdens	3,26	1,80
12 fantaisieheden	3,12	2,75
12 witte mansh. plat stuk, patten	3,72	3,07
12 jakken	3,81	2,20
12 jakken met patten	5,01	2,40
12 schorten cottonette	4,00	2,20
4 fantaisiebroek	0,35	0,25
1 onderbroek met 3 volants	0,70	0,50

En wij hebben nu nog de beste winkels als voorbeeld genomen.

Vraagt in uwe gemeente wat de naaisters betaald worden, vergelijkt de loonen van **VOORUIT** en oordeelt.

Maar zegt ons voornamelijk of het op den buiten en in de stad ook niet honderdmaal zou verbeteren, wonnen al de mannen 4 tot 5 frank daags en de meisjes 24 tot 31 centiemmen per uur.

VOORUIT is nochtans maar eene werklieden-maatschappij en de fabriekanten en grondeigenaars zijn rijke heeren.

En die leugen- en lasteraars beroemen er zich dan nog op, dat zij christelijke menschen zijn.

Kiest onbevreesd, de stemming is geheim.

Briefwisseling

Aan den heer J. Reyniers, uitgever van het blad « De Landbouwer ».

Gent, 11 Maart 1897.

Gelieve het volgende op de eerste bladzijde van het eerstkomend nummer van **De Landbouwer** te drukken als antwoord op het hoofdartikel in n° 4 van 't zelfde blad verschenen en in hetwelk mijn naam voorkomt.

SCHREEUWENDE ONGELIJKHEID

Ziedaar den titel van het hoofdartikel in hetwelk gij opsomt wat eenigen **nietsdoende grondbezitters** in eigendom hebben, en ook wat duizende arme boerenknechten en werklieden op den buiten per dag verdienen.

Volgens uwe schatting, bezit Arthur Verhaegen « 168 hectaren, 58 hectaren, 40 centiares, met eene waarde van omtrent 600 duizend franken, zonder zijn fortuin in « actien, obligatiën, juweelen, meubelen, « enz., en het nog veel grooter fortuin zijner « echtgenooten. »

En na de hongerloonen der boerenknechten opgegeven te hebben, besluit gij als volgt:

« De groote rijkdom brengt zooveel **gierigheid, trotschheid en luiheid** mee, dat het eveneens misdaad is de groote rijkdommen noodig te achten en de groote rijken als de beste menschen te willen doen doorgaan. »

Tot daar uwe proza!

Ik ben dus een **nietsdoende grondbe-**

zitter,

Ik ben **gierig,**

Ik ben **trotsch,**

En ik ben **lui.** (1)

Aan de lezers, ja zelfs aan **uw lezers**, die mij kennen, te oordeelen!

Ik denk overigens dat mijne echte misdaad is 160 hectaren te bezitten.

Welnu, het spijt mij uwe misnoegdheid ten mijnen opzichte misschien nog te doen aangroeien, maar de waarheid boven alles!

Gij zijt mis, jongen. Ik bezit **meer** dan 160 hectaren grond! Hebt gij mij sommige eigendommen toegeschreven die ik enkel in gemeenschap bezit met mijne broeders en zusters, gij hebt er integendeel vergeten, namelijk een waarop een kasteel te vinden is.

Dit kasteel ontbreekt waarlijk in uwe beschrijving en ik beveel het aan uwe aandacht, te meer daar ik er een klooster en weezen- en oude vrouwenhuis van gemaakt heb....

En nu, den toestand eens ernstig onderzocht!

Gij wilt van geen groote eigendommen omdat zij « gierigheid, trotschheid en luiheid meebrengen. »

Zijn de rijke socialistischen die in de Kamer zetelen dan ook gierig, trotsch en lui? (2)

Maar wat zal er dan gebeuren wanneer de Staat of liever eenige mannen die als gekozenen der socialistischen den Staat der toekomst zullen uitmaken, al de eigendommen van het land onder hun beheer zullen hebben? Gierigheid, trotschheid en luiheid in de hoogste maat zullen de menschen plagen, en voeg er maar bij de afschuwelijkste dwingelandij! Dit is klaar.

Gij ziet het, heer Opsteller, met een ander te beschuldigen slaat gij uwe eigene ruiten in stukken. Onder het socialistisch beheer, inderdaad, zal niemand aan de klauwen van den Staat algemeenen eigenaar kunnen ontsnappen.

Beslist de Staat dat Pieter of Jan van honger moet sterven omdat hij weigert aan de bevelen der socialistische dwingelanden te gehoorzamen, Pieter of Jan zal bij niemand hulp, bescherming en recht vinden, omdat iedereen doodarm zal zijn en de minderheid onder de hielen zal liggen van de meerderheid. (3)

Integendeel, met het huidige stelsel van den bijzonderen eigendom, bestaat er schier altijd middel voor den pachter, om, wanneer zijn eigenaar zich tegenover hem slecht gedraagt, aan denzelfden vaarwel te zeggen, hem met zijne onmenschenlijke voorwaarden en met zijnen grond te laten zitten en een anderen eigendom in pacht te nemen.

Onthoud het volgende. De eigenaar heeft een bestendigen rechter van zijne daden in zijnen eigendom zelf. De eigendom blijft inderdaad ter plaats geketend en de eigenaar is in de onmogelijkheid hem te verplaatsen en hem elders in pacht te gaan aanbieden.

Welnu, indien hij onredelijk of onmenschenlijk met zijne pachters handelt, dan begint zijn eigendom hem loodzwaar op de schouders te wegen. De eigendom wordt verlaten door den verdrukten pachter, doet zelf uitspraak en dwingt den eigenaar toe te geven, den pacht te verminderen en de pachtvoorwaarden menschelijk te maken. (4)

Ziedaar en de waarheid en het voordeel van den bijzonderen eigendom.

Wat mij betreft, ik maak zelf mijne pachters en de boeren in 't algemeen bekend met hunne rechten en met het belang dat zij in de vereeniging kunnen vinden.

Ge ziet dus zoo klaar als pompwater dat het oneindig beter is voor den boer den keus te hebben tusschen verschillende eigenaars onder dewelke er ongetwijfeld goede en zeer goede menschen te vinden zijn, liever dan onder het juk te staan van een enkelen eigenaar, den Staat, die zijne pachters als slaven, naar gelang der grillen en driften van de socialistische leiders zou uitbuiten. (5)

In plaats van de boeren in dwaling te brengen en ze op schandelijke wijze tegen al de eigenaars aan te hitsen, door groote eigendommen in vergelijking te stellen met kleine loonen, ge zoudt beter doen de menschen aan ernstige, redelijke en mogelijke verbeteringmiddelen te helpen, gelijk de anti-socialisten het doen en hun het nut van de vereeniging en tevens het christen beginsel van naastenliefde dat in de vereeniging ligt, te doen uitschijnen.

Gij paait de menschen met de droombeelden en aanhitsingen.

Wij raden hen aan zich te vereenigen, malkander te ondersteunen om hunnen toestand goed te maken.

Boeren en lezers, overweegt en kiest tusschen socialistischen en antisocialisten. (6)

ARTHUR VERHAEGEN.

ANTWOORD

(1) Dat gij persoonlijk noch lui, noch trotsch noch gierig zijt, dat bewijst niets tegen onze stelling. Geen regels zonder uitzonderingen. Lijdt gij aan die kwalen niet, niemand zegt u, dat zij die van u erven zullen en met de moeilijkheden des levens niet zullen te kampen hebben, het niet zullen zijn.

In den regel gebeurt het aldus.

(2) Nee, want dan zouden ze zich geen werk ophangen dat weinig en meestal niet vergoed wordt, dat zij missen kunnen om te leven en hen meestal den haat hunner klasse, tot van hunne familieleden toe op den hals haalt.

(3) De meerderheid van menschen die **vrij stemmen** over hunne eigene belangen, die hun eigen bestaan regelen, die meerderheid kan nooit tyranniek zijn. Welk belang zou zij daarbij hebben? Iedereen zal dan ook niet doodarm zijn, maar welstellend, omdat de voortbrengst zal ontlast zijn van hare twee groote kankers: de rente en de concurrentie.

Overigens, nu bukt de meerderheid onder eene minderheid van bezitters en dat is het slechtste.

(4) Gauw gezegd, maar zoo gauw niet gedaan. M. Verhaegen moet zoo goed als wij weten, dat een landbouwer die eenige keeren moet verhuizen, zich arm verhuist.

Die fameuze waarborg bestaat dus in feite niet.

(5) Dat is klaarklinkende onzin, aangezien de landbouwers-kiezers gewapend zullen zijn met algemeen stemrecht, volksstemming en volksinitiatief (recht om wetten voor te stellen) zullen zij in de regering vertegenwoordigd zijn door mannen hunner keuze, die hunne behoeften kennen en hunne belangen zullen voorstaan.

En wij hopen wel dat zij daartoe geen letterzetter, smid of timmerman, maar landbouwers zullen aanstellen.

(6) Sedert jaren zijn de anti-socialisten meester over de regering, over grondeigendom, over alles en de buitenmensen geraaken steeds dieper en dieper in de miserie.

Is dat onze schuld?

Gij praat van ophitsen, wij zeggen dat indien uwe partij goed handelde niemand in staat zou wezen de buitenlieden, zoomin als de werkers der stad op te ruïnen.

Wanneer wij de kleine loonen vergelijken met uwe schreeuwend inkomsten, dan doen wij slechts wat uwe God en uwe kerkvaders zelven gedaan hebben.

En om u den mond te stoppen en onze vrienden van den buiten in te lichten geven wij in dees nummer het gevoelen der kerkvaders in zake van eigendom.

Wat ons betreft, wij zeggen: heeft de landbouwcrisis groote en algemeene oorzaken, die zeker niemand persoonlijk als schuld kunnen aangerekend worden, zijn voornaamste kanker is de rente. Ontslaat den grond van dien last en de toestand der landbouwers zal aanzienlijk verbeteren, terwijl er nog een schoonen stuiver zal overschieten voor noodige openbare werken, voor onderwijs, ziekenverpleging en onderstand aan den ouderling.

En dat ook heden aantoon

Om velen te laten weten dat wij punt in het koeken

De Kerk
Opgedragen

In vele opzichten der inrichters van mag beschouwen

Dit is onder den eigendom

Onze lezers

ken, dat de grootste Chris

van dezen die gelingen noer

gewoonlijk m hunne zakken

PAUS CLEM

lijkt leven is v

Het gebruik v

den zijnde din

uit ongerechtig behoort mij! e

mij! en zoo is de menschen g

H. AMBROS

om gemeensch

aan de arme

Waarom dus,

recht van eigen

genaamd niet

en dus geene

De aarde, g

eigendom aan

haar « mijn »

meester kennen

noodig heeft o

ontruikt heeft a

De Natuur v

onderscheid.

opdat allen er

alles aan de g

scenonken. De

anders in dan

is dus *woolier* w

aanlijkt toesig

H. GREGOR

toch veel *betw*

wij deze aarde

der verdeeld

broeders, blo

verbonden zijn

maar, aangezien

eenigen het gr

schappelijke a

en hun eigen

billijk dat de

men.

Indien iema

van dit of van

ten, dan is hij

tyran, een onn

dorstig roofdie

den muil neer

zijnne natuurge

H. BAZILIUS

Aan wie heb ik

voor mij te ho

hoort? Maar d

dingen welke

zijn.... Gij doe

amphithéâtre

(de plaatsen in

overigen wil b

gebruikt te mak

ig toekomst. Z

de eersten om

gemeenschap v

lijken eigendor

Wanneer ie

noodig heeft d

behoeftegeen

geene rijken e

Zeg mij eens, v

aard? Dat is k

met het noodz

zien voor een

ter maakt van

toekomst!

H. GREGOR

te vergeefs be

kunnen zijn, z

dom maken v

gemeenschap

H. JOANNES

hoe men moet

1) Schouwbur

En dat ook zullen wij in ons nummer van heden aantonen.

Om voor al de Socialisten te stemmen, het wit punt zwart maken in het vierkant onder koekenaas.

De Kerkvaders en de Eigendom

Opgedragen aan de groote katholieke grondeigenaars

In vele opzichten deelen de socialistischen gevoelens der kerkvaders, die men als de inrichters van den katholieken godsdienst mag beschouwen.

Dit is onder andere het geval in zake van den eigendom.

Onze lezers zullen daaruit kunnen opmaken, dat de gedachten der eerste en der grootste Christenen hemelsbreed verschilden van dezen die zich tegenwoordig hunne volgelingen noemen. Die gebruiken dan ook gewoonlijk maar hunnen godsdienst om hunne zakken te vullen.

PAUL CLEMENS. — Het gemeenschappelijk leven is *verplichtend* voor alle menschen. Het gebruik van alle in de wereld voor handen zijnde dingen was *gemeenschappelijk*, maar uit *ongerechtigheid* heeft de eene gezegd: Dit behoort mij! en de andere: Dit behoort aan mij! en zoo is de twist en tweespalt onder de menschen gekomen.

H. AMBROSIIUS. — De aarde is geschapen om gemeenschappelijk te behooren aan allen, aan de armen zoowel als aan de rijken. Waarom dus, gij rijken, matigt gij U het recht aan eigendom aan? De Natuur kent geen naam niet den minsten eigendomsvorm en dus geene rijken.

De aarde, gegeven zijnde als het algemeen eigendom aan alle menschen, kan niemand haar « mijn » noemen; niemand mag zich meester kennen over iets dat hij niet volstrekt noodig heeft om te leven en dat hij met geweld ontrukte heeft aan de *gemeenschap*.

De Natuur verstrekt alles aan allen zonder onderscheid. God heeft alles geschapen opdat *allen* er zouden van leven; hij heeft alles aan de *gemeenschap* der menschen geschenken. De Natuur zelf boezemt niet anders in dan gemeenschappelijk bezit, het is dus *woest* wanneer iemand zich iets persoonlijk toeëigent.

H. GREGORIUS VAN NYSSA. — Het ware toch veel *beter* en *rechtvaardiger* geweest indien wij deze aarde *gemeenschappelijk* onder elkander verdeeld hadden, aangezien wij allen broeders, bloedverwanten, aan elkander verbonden zijn door de banden der natuur, maar, aangezien dit niet gedaan werd, en dat eenigen het grootste deel van onze gemeenschappelijke aarde binnengepalmd hebben en hun eigendom noemen, ware het zeer billijk dat de anderen ook een deel bekwaamen.

Indien iemand zich meester durft noemen van dit of van dat, zijne broeders wil uitsluiten, dan is hij geen broeder meer, maar een tyran, een onmenselijke barbaar, 'n bloed-dorstig roofdier, dat steeds met opengesperden muil neervalt op het voedsel dat voor zijne natuurgenooten bestemd was.

H. BAZILIUS. — Gij zult wellicht zeggen: Aan wie heb ik 't minste leed berokkend met voor mij te houden wat mij eigenlijk toebehoort? Maar dan vraag ik u, welke zijn die dingen welke gij beweert uw eigendom te zijn... Gij doet juist als iemand die, in het amphithéâtre (1) komende zich verhaast al de plaatsen in beslag te nemen en dan de overigen wil beletten binnen te komen, om gebruik te maken van hetgeen hem rechtmatig toekomt. Zó deden de rijken, zij waren de eersten om in bezit te nemen wat aan de gemeenschap was gegeven en dit in persoonlijke eigendom te veranderen.

Wanneer iedereen slechts nam wat hij noodig heeft om te leven en de rest aan de behoeftigen schonk, dan zouden er weer geene rijken en ook geene armen meer zijn. Zeg mij eens, wie aanziet gij voor een Gierigaard? Dat is hij die zich niet tevreden stelt met het noodzakelijke! Wie moet men aanzien voor een Dief? Dat is hij die zich meester maakt van hetgeen aan de gemeenschap toekomt!

H. GREGORIUS-DE GROOTE. — Het is toch te vergeefs beweerden dat zij onschuldigen kunnen zijn, zij die zich een privaat-eigendom maken van de dingen door God aan de gemeenschap geschenken.

H. JOANNES CHRYSOSTOMUS. — Ziehier hoe men moet denken over de rijken en de

gierigaards: Het zijn dieven welke den openbaren weg beleggen, de voorbijgangers uitstroopen en van hunne woningen speloken hebben gemaakt, waar zij de aan den evenmenschen ontfroede goederen opeenstapelen.

H. JERONIMUS. — Al de rijkdommen komen voort van onrechtvaardigheid; de eene kan niets winnen wanneer de andere niets verliest. — Dit wil duidelijk zeggen dat men zich niet meester kan maken van de gereedschappen en de vruchten van den arbeid, dan ten nadeele van zijnen evenmenschen, ten nadeele van de gemeenschap.

H. AUGUSTINUS. — Het is alleen omdat het persoonlijk eigendomsrecht hier bestaat, dat men niet anders meer ziet dan processen, vijandelijkheden, oneenigheid, oorlog onder de menschen, opstanden, verdeeldheden, schandalen, zonden, onrechtvaardigheden, moorden, enz. Waarom betwisten de menschen elkander zooveel dingen welke onvervreemdbaar het algemeen eigendom moesten blijven van allen.

Aan onze lezers nu te hooren, wie het dichtst het christendom nabij komen, wij of de kerels die er op leven, door het te gebruiken als een wapen ten voordeele der rijken en tegen de armen.

Niet vergeten dat de Socialisten in de mid-denste lijst staan.

BERICHT

De vrienden van den buiten worden vriendelijk verzocht, wanneer zij den strijden-ning-gedenken, de zinnen zoo kort mogelijk te doen, alsook alle persoonlijkheden te vermijden.

Geeft uwe gelden in volle vertrouwen aan de propagandeurs, alsook uwe zinnen, die als nazicht dienen.

De Landbouwer zal altijd den strijdenpenning misden.

Hier en Daar

In de laatste dertig jaren is de graanopbrengst bijna verdubbeld, alhoewel de armoede bij al dezen rijkdom gestegen is.

De graanopbrengst in Europa, Amerika, Australië, Noord-Afrika en Indië, beliep circa 550 miljoen hectoliters omstreeks 1865, in 1870 beliep de opbrengst op circa 680 miljoen hectoliters, in 1880 op 725 miljoen hectoliters en in 1894 op circa 920 miljoen hectoliters, zijnde dus eene vermeerdering van opbrengst van omtrent 60 à 70 p. c.

Daarbij dient niet uit het oog verloren te worden dat het gewicht in natuur der granen (dit is te zeggen, het gewicht per hectoliter graan) meestal heeft toegenomen.

De tegenwoordige graanopbrengst kan als volgt verdeeld worden:

Europa	520 à 550 miljoen hect.
Amerika	220 à 250 » »
Azië	80 à 100 » »
Afrika en Australië	30 à 40 » »

Nieuwe keern. — Een smid, zekere Antoon Philipsen, van Neerpelt, heeft eene nieuwe soort van keern uitgevonden, die zeer gemakkelijk gaat. Met de hand is het werk zeer licht en met het wiel moet er maar een klein hondje in loopen.

Een oud boerensprekwoord. — Bleke maan, baart vocht. Roode maan, windtocht. Heldere maan brengt vorst. En oude maan lescht dorst.

In de laatste jaren heeft men echter nog al eenigzins de waarheid dezer verschijnsels in twijfel getrokken.

Katholicisme en zedelijkheid.

— De katholieke gazetschrijvelaars vallen onbeschaamd personen aan — als ze niet tot hunne partij behooren — die soms den eenen of anderen misstap begaan.

Wij behooren niet tot diegenen die zulke fouten trachten te verschoonen, maar als onze papen zich zoo verstouten om direkt personen, die geen belofte van zuiverheid gedaan hebben, aan den schandpaal te nagelen, dan rijst toch wel de vraag op, of het in hunne partij toch wel zoo zuiver is?

Geene week gaat schier voorbij of er zijn fouten aan te stippen van katholieke heerschappen, die zich schuldig hebben gemaakt aan *broekhensonde*. Maar daar zwijgen zij stijver, want die daden zouden het voor eenieder klaar maken, dat de verzedelende invloed van den godsdienst nul is.

En alweer is er een groot schandaal aan het licht gekomen, bedreven door een pastoor. Ziehier de zaak:

De politie van Douai (Frankrijk) komt de hand te leggen op pastoor Mille, beticht van talrijke aanslagen op de zeden.

De godsdienaar werd in de grootste familiën der stad ontvangen; hij leverde zich aan de geilste praktijken over op kinderen der beide geslachten en vooral op koorknapen en missendieners.

De politie heeft verpletterende bewijzen tegen hem.

Onze katholieke schrijvelaars zullen nu beginnen razen van een afvallige, enz.; wij bekennen het ootmoedig dat dit bedroevend is voor hen, maar juist die feiten komen ons de faalbaarheid van den godsdienst aantonen.

De katholieke bladen van het Noorderdepartement kunnen niet langer meer de zaak verzwijgen.

Le *Journal de Roubaix*, een katholiek blad, schrijft het volgende:

« Eene betrouwbare zaak te Douai. — De betichte van 't schandaal, pastoor Mille, oud 49 jaar, afkomstig van Pecq (Belgisch Henegauwen), is in het gevang opgesloten te Douai.

» Hij is beschuldigd van zonden tegen de natuur bedreven te hebben. Zijne slachtoffers zouden jonge lieden en kinderen zijn.

» Het onderzoek is geopend, doch tot heden weten wij niet of pastoor Mille de feiten heeft bekend, hem ten laste gelegd. »

Om voor al de Socialisten te stemmen, het wit punt zwart maken in het vierkant onder koekenaas.

Getrouwd zijn

Een arme man, die eene kwade vrouw door te sterven ontvlucht was, kwam aan de poort van den hemel.

— Zijt ge reeds in het vagevuur geweest, vroeg hem Sinte Pieter

— Neen, maar ik was getrouwd.

— Treedt dan maar binnen, want gij hebt reeds genoeg geleden.

Terstond daarop kwam eene andere schim aan de poort van het paradijs.

— Zijt ge reeds in het vagevuur geweest, vroeg hem ook Sinte Pieter.

— Neen, was het antwoord, maar ik ben tweemaal getrouwd geweest.

— Maakt u dan maar spoedig weg, riep Sinte Pieter, mijn paradijs is voor geen gekken.

Pastoor Pier

Pastoor Pier stond laatst te blekken,

En wij weten dat hij 't kan,

't Was bij 't haastig optrekken

Van 'nen brief van Mijterman.

Daar stond immers in geschreven:

Pastoor Pier, kom ras eens hier,

'k heb met u een stuk te weven....

Pastoor Pier bezwijmde schier.

God, hoe moet ik dat verklaren!

Zuchtte d'eerwaarde heer Malon,

En hij schartte in zijne haren,

Die geverfd zijn met London.

Is het somtijds uitgekomen,

Dat ik menig fleschje kraak....?

Of heeft monseigneur vernomen,

Dat ik 't hof aan Rilla maak....?

En met angstig kloppend herte,

Is hij naar den trein gegaan.

Zweetend, zag hij in de verte

't Huis van Stillen Tone staan.

En vóór zijnen chef verschenen,

Vroeg hem deze in grof latijn,

Of zijn Credo was verdwenen,

Of versmoord lag in den wijn....

Want door *habent me lectore*,

Een epistel van uw hand,

In den rooden *Laborare*;

Paster Petrus, dat is schand!

Zou u soms de ambitie keetlen,

Om met Daens als vis-à-vis,

In de *Camera* te zeetlen,

Tusschen Ansele en Denis....?

« Monsignore ik kon niet dulden

Dat de rooden uwer stad,

Mij zoo *sacrilegis* kulden

In hun *maledictis* blad.

Daarom *habent me* geschreven,

In den wel bekenden zin.

Z' *habent* 't antwoord juist gegeven.

Vidi te daar graten in....? »

Wat mijn keelgat niet passeerde,
Was dat dit verwaand gespuis,
Zich *inspecta* permitteerde,
In en om mijn schoon nieuw huis,
Dat het mijnen *bac-veritas*,
Nominare leugenkuip!
Mag ik dan ook niet *scribitas*,
Tijd is 't dat 'k in de eerde krup...

Beter waart ge er in gekropen,
Eer gij dit schandaal bedreeft.
Gij waar zeker wel bezopen,
Toen gij dat epistel schreeft....?
't Is in d'handen van 't gepeupel,
Nog een mes waarmee 't ons snijdt;
Want uw antwoord was maar kreupel,
Bij hetgeen men u verwijt.... »

Eindelijk moest 't kapittel sluiten:
Zonder schier te weten hoe,
Kwam Pier op de trappen buiten.
Paf! daar was de deure toe....
« 'k Heb geen *chance*, 'k ben verloren! »
Zuchtte hij met zwaar geluid,
« 'k Ben voor 't ongeluk geboren:
Doe 'k om wel, 't valt kwalijk uit!

Pier, hoor wat we u adviseeren:
Als ge ons nogmaals brieven schrijft,
Doe ze niet legaliseeren,
Daar hier tijd en geld in blijft.
Jon den strijdenpenning dit laatste:
Uw geschrijf is ons welkom....
Geen dat men hier liever plaatste,
Want men licht er zich bij krom....

SALUTATEM.

Kiest onbevreesd, de stemming is geheim.

Nog schreuwender ongelijkheid

Veertien dagen geleden toonden wij u aan wat sommige eigenaars bezaten aan grond, de rente die zij er van trokken en de hongerloonen der landbouwwerklieden.

Thans willen wij den toestand bespreken eener enkele gemeente, met betrekking op het groot grondbezit en den toestand der inwoners der gemeente.

Wij bedoelen Destelbergen bij Gent.

Deze gemeente telt 4400 inwoners. Er zijn daar vier groote eigenaars, die op het kadastrer ingeschreven staan met het volgend inkomen:

Fam. de Kerckhove de Limon	fr. 28,444,72
M. Heynderyckx	12,393,73
M. Cardon	8,228,43
M. De Volder	9,927,19
Dit kadastraal inkomen is altijd een vierde beneden de wezenlijkheid, zoodat dit kadastraal inkomen vertegenwoordigt van:	
Fam. de Kerckhove de Limon	fr. 35,000,00
M. Heynderyckx	16,000,00
M. Cardon	10,000,00
M. De Volder	12,000,00

Te samen: 73,000,00

Wij zeggen: drie en zeventig duizend franken.

Dit is de rente die deze vier heeren uit den grond trekken, dank zij den arbeid der buitenlieden.

Die 73 duizend frank vertegenwoordigen dus 16 frank per inwoner, kind, vrouw, grijsaard, zoowel als volwassen man, die per jaar aan die heeren moeten opgebracht worden.

Per familie van 5 menschen, vader en moeder en drie kinderen, is dit 80 frank.

De gemeente Destelbergen heeft eene jaarlijksche begroting of inkomen van belastingen en contributiën van 37,000 fr.

Met die som moet zij al hare openbare diensten betalen, als wegen en waters onderhouden, zieken ondersteunen, ouderlingen helpen, onderwijs, politie, burgerstand, enz. En wat zien wij?

De wegen zijn erbarmlijk gekalseid, bij regenachtig weder plast men tot boven de schoenen in de modder, de zieken worden niet geholpen, de ouderlingen worden niet voldoende ondersteund, er is geene school voor meisjes, het onderwijs der jongens is zelfs onvoldoende.

Dus de gemeente heeft te weinig geld om hare plichten te kwijten, en middelerwijl strijken 4 personen die in de stad wonen, er hun geld verteren, 's zomers leven in de badsteden, 's winters in hunne hotels der stad, die 4 eigenaars zeggen wij, strijken het dubbele op aan rente, van de som waarover de gemeente beschikt om al hare openbare diensten te dekken.

Veronderstelt nu dat de gronden toebehoorende aan die 4 eigenaars tot staats- of gemeentegronden worden gemaakt en wat is het gevolg?

(1) Schouwburgen der oudheid.

De pacht kan met de helft worden verminderd en de welstand der landbouwers verhoogt in eene aanzienlijke mate.

De loonen der landbouw-werklieden klimmen en hun welstand verhoogt met het verbeteren van den algemeenen toestand.

Wat de gemeente zelve betreft, trots het verminderen der pachten op den helft, klimt haar inkomen met de helft van 73,000 frank of met 36,500 frank, zooveel als hare tegenwoordige begroting bedraagt.

Het zijn 36,500 frank die kunnen aangewend worden tot het volledigen van haar onderwijs, tot aankoop van landbouwmachines, tot onderstand der ouderlingen, tot verbetering der wegen en waterloopen, in een woord, tot uitbreiding en volmaking van al de openbare diensten.

Dat is socialisme.

Wij vragen aan de landbouwers of zij onder een dergelijk stelsel niet honderdmaal gelukkiger zouden leven als tegenwoordig, vooral wanneer de Staat zelve, gezuiverd van al de manen die er in den kaas nestelen, zijn belastingsstelsel zelve zou kunnen wijzigen in den zin der ontlasting.

Willen de landbouwers, pachters en werklieden met ons dit doel bereiken, dat ze moedig de roode vlag volgen en bij elke gelegenheid, bij middel van hun kiesrecht, de socialistische partij versterken.

In 't socialisme alleen ligt de hoop en de zedding.

Om voor al de Socialisten te stemmen, het wit punt zwart maken in het vierkant onder koekenaas.

Briefwisseling

St-Martens Laethem

Een bewijs hoe onze gedachten op den buiten wortel schieten, is de gulle ontvangst welke de propagandeurs hier te beurt valt, telkens *De Landbouwer* verschijnt.

Onze pastoor moet het reeds zwaar op de maag liggen, want hij gewaardigde zich ook reeds over de booze socialist en preekte, en aan die slechterikken, welke ons blad lezen, de gewone bedreigingen te doen, tegen aan volksvrienden als de katholieke partij.

Zich nog altijd in vroegere tijden wanende, denkt hij heer en meester te zijn en iedereen te doen buigen.

Zoo bedreef onze held de vrome daad, een onzer bladen, uit de hand van een dorpeling gewaaid, aan stukken te scheuren, meenende dat zijn voorbeeld navolgers zou gevonden hebben.

Doch teleurstelling. Verboden vruchten smaken best, en aan de Gentsche vrienden verzoek ik meer te komen en meerdere bladen mede te brengen, want onze bevolking ondervindt dat *De Landbouwer* nagels met koppen slaat, terwijl de dompers voortgaan in hun afkooksel van het Gentsch *Zweeppen*, met dien vervelenden zeever en laster over Ansele, enz., de waarheid verzwijgende, waarom wij, buitenlieden, naar de stad moeten gaan kiezen.

Maar zij zullen aardig opzien. Onze mannen hebben er moed op, mede te helpen aan de noodige hervormingen door de socialist en voorgesteld.

Aan alle onrecht komt een einde, en de tijd is voorbij dat onze kasteelheeren de arme boeren appels voor citroenen verkochten.

Moed dus gezellen, de triomf is aan ons. Hartelijk gegroet.

Een buitenkieser.

Uit Beirvelde

Mijnheer,

Ik heb de eer mij tot u te wenden. Ziehier om welke reden:

Den 8 September 1893, dus over drie jaren en half, is mijn zoon Theofiel ziek gevallen. In de onmogelijkheid zijnde in al de kosten van onderhoud, geneesheer, enz., van den zieke, daarbij nog in die van mijn gezin te voorzien, heb ik mij eerst tot de eersten achepene, dienstdoende burgemeester gewend, ten einde onderstand te bekomen, ofwel den zieke in het hospitaal te doen aanvaarden. Niets baatte; daarna aan de eersten Bracq en Meiresonne, den eerste, dienstdoende burgemeester, de tweede, achepene, doch vruchteloos.

Niet meer wetende tot welke gemeente-verheid mij te wenden, heb ik den arm-

meester, Kamiel Naudts, der wijk Beirvelde waar ik woonachtig ben, aangesproken, doch hoegenaamd geene hulp kunnen bekomen.

Verleden jaar, den 21 Februari heb ik een brief gestuurd aan den heer Gouverneur der provincie, ten einde de reeds lang gewachte hulp af te smeeken en te bekomen, doch die heer heeft zich niet gewaardigd aan een armen werkmans te antwoorden, dus nog veel min hulp te verleenen.

Voor de tweede maal heb ik een brief geschreven den 10 Maart 1897, insgelijks aan den heer Gouverneur, en nog altijd geen hulp, geen bijstand, nog zelfs geen antwoord.

Tot nu eindelijk de zieke jongen overleden is, in den ouderdom van 18 jaren, na vele ontberingen geleden en misschien verdere geneeskundige zorgen gemist te hebben, die hij in het hospitaal zou kunnen bekomen hebben, indien hij er ware toegelaten, en die ik, als arme werkmans, in de onmogelijkheid was hem te geven.

Aan wie is nu de schuld, mijne heeren, is het aan mij? Heb ik niet al het mogelijke gedaan om hulp te bekomen?

Tot zelfs de kosten voor het maken der doodkist van mijnen zoon blijven ten mijnen laste.

Ziedaar, mijne heeren, de goede werken van ons zeer geëerd gemeentebestuur, dat zich maar weinig bekreunt of den arme van gebrek vergaet.

Zij denken misschien: dat is er weeral een die het armengeld der gemeente niet meer zal opstrijken.

Indien hij het goedvindt, maakt die zaak in uw geëerd blad kenbaar en ik verzeker u dat bovenstaande de echte waarheid is.

Aanvaardt, mijne heeren, mijne beleefde groeten.

C. B.

Uit Oosterzele

Vriend Opsteller,

Dinsdag laatst is er in eene brouwerij alhier een ongeluk gebeurd. Eene koe welke versnikte heeft een werkmans het oog uitgestoken.

Daar de man geen middelen van bestaan heeft, heeft zijne vrouw een briefken weest vragen bij een dokter, om haar man in het gasthuis te doen verzorgen.

Die man heeft echter eenvoudig de vrouw wandelen gezonden.

Ziedaar, buitenlieden, wat men zooal van de liefdadigheid te verwachten heeft.

Om voor al de Socialisten te stemmen, het wit punt zwart maken in het vierkant onder koekenaas.

Hoe moet gij stemmen?

Leg uw kiesbulletijn voor u open, met de teekens van het sterreken, koekenaas en het bolleken naar boven.

Gij hebt dan voor u drie lijsten, links de klerikalen of kwade moordenaars, in 't midden de socialist en, rechts de liberalen of goede moordenaars.

Boven de *middeste* lijst staat een zwart vierkant met een wit puntje in 't midden en een koekenaas er boven.

Ge moet niets anders doen dan dit wit puntje zwart maken met den tampon, zooals het hand u hier boven aantoonst.

Hebt gij dit wit puntje zwart gemaakt, dan hebt gij gestemd voor geheel de socialistische lijst en uw plicht is volbracht, gij moet nergens meer stemmen.

Neemt niet!

1. Stemt op uw gemak;
2. Bevuult uwen kiesbrief niet of hij is nietig;
3. Bevuult gij hem bij ongeluk, vraagt dan een andere aan den voorzitter;
4. Laat uwen kiesbrief goed droogen, alvorens hem toe te vouwen en in de stembus te steken.

NIET GESCHRIKT!

Vreest niet te stemmen naar uw gedacht.

De kiezing is geheim

Niemand kan weten, voor wie gij stemt. Laat u dus geen schrik aanjagen en stem vrij.

Zegt aan alle vrienden en kennissen:

De stemming is geheim!

De stemming is geheim!!

Niet vergeten dat de Socialist in de middeste lijst staan.

MEETINGS

Zondag 21 Maart 1897

Nevele. — Om 3 ure 's namiddags in de herberg « De Toekomst » langs de vaart van Schipdonck.

Spreker: Louis Hardyns, van Gent.

Schelderoode. — Om 4 ure in de herberg « De Ploeg » bij Geelaert (wijk Steenberg).

Spreker: Jan Lampens, gemeenteraadslid van Gent.

Zeevergem. — Om 4 ure bij Tieste Colpaert.

Sprekers: Libert en Ed. Bouverne.

Zwijnaerde. — Om 6 ure in de herberg « De Klakke » bij Mandus Lievevrouw.

Sprekers: Libert en Ed. Bouverne.

Deynze. — Om 4 1/2 u. nam. in de zaal « Calypso ».

Spreker: P. De Bruyne, advocaat en gemeenteraadslid te Gent.

Kiest onbevreesd, de stemming is geheim.

Brievenbus

Ch. V. te Gent. — Hoe men rijk wordt, uitgesteld tot een volgend nummer.

STRUDDPENNING

Ten voordeele van *De Landbouwer* Gent. — Van een opsteller van den « Landbouwer », 0,25.

Loochristy. — Van eene socialistische vrouw 0,10 — Omdat een fanatieke paap mij de gelegenheid gaf de leugens te weerleggen, die hij in 't bijzijn van verscheidene werklieden had uitgesproken, 0,10 — Van een vriend uit de statiedreef 0,10 — Van een schoenmaker 0,08 — Van een vriend die altijd geeft 0,10 — Idem 0,06 — Idem 0,10 — Gewoonlijke gift eener vrouw 0,05

Beirvelde. — Een die altijd geeft 0,10

Seveeneke. — Op, mannen! en als één man Zondag 21 Maart voor de socialist en gestemd, in 't midden der lijst onder koeken aas 0,05 — Twee mannen van aan de statie zouden hun voorbeeld willen gevolgd zien 0,05 — Door voor den stridpenning te zorgen 0,05 — Zij hopen dat alle kiezers voor de socialist en zullen stemmen 0,05 — Die alleen de belangen van den werkmans en boer rechtzinnig verdedigen 0,05

Sevevergem. — Rondgehaald tijdens het uitlezen van « De Landbouwer » 0,22 — Een landbouwersknecht 0,05

Lootenhulle. — Een partijgenoot wenscht dat de socialist en veel stemmen zouden bekomen op den buiten 0,80

Nevele. — Rondgehaald op de welgelukte Meeting, na de schoone redevoering van gezet Hardyns 2 21 — Rondgehaald in de Herberg de K. oddenhandel bij Leo Kneuvelds 2,52

Gavere. — Rondgehaald bij den stoelmaker, onder het zingen van een lied 0,56

Semmersake. — Omdat de Meeting zoo goed gelukt is 0,10 — Ondanks een viertal betaalde onruststokers 0,10 — Omdat onze Gentsche vrienden 109 dikwijls zouden terugkomen 0,10 — Ten einde de buitenlieden te onderrichten 0,10 — En ze aan hunne ontslaving te leeren meedehelpen 0,10 — Zonder socialisme geene redding voor de werkende klasse 0,10 — Omdat het liedje door den gentsche gezongen, ons goed heeft bevallen 0,10 — De « Stormvloed » hebben wij met smaak gelezen 0,10 — Het is wat deftiger opgesteld dan het anti-socialistisch prulgetje « De Landbouwer » 0,10 — Trots alles zullen wij het socialisme liefhebben 0,10 — Tot spijt der kasteelheeren 0,10 — Wij stellen ons goed gedrag tegenover de vechtersmanieren van eene ige verdwaalden 0,10 — Wij moeten ons vereenigen zooals de stedelingen, vereenigd zijn wij sterk 0,05

Scheldewindeke. — Eene vrouw roept hare gezellinnen toe, helpt de socialist en in hunnen strijd, steunt het blad « De Landbouwer » en de toekomst is aan u 0,25 — Rondgehaald na de Meeting, der boeren van Oosterzele, Scheldewindeke, Baelegem en omliggende 3,45

Baelegem. — Och neen geloofige, kerkboek, paternoster of iets dergelijks hebt gij niet meer nodig om ter kerk te gaan, men zal u altijd de « Kleine Landbouwer » gedurende de mis bezorgen 0,20 — Omdat elkeen met aandacht « De Landbouwer » zou lezen 0,10 — Steunt en verspreid « De Landbouwer », het eenigste blad dat onze rechten verdedigt 0,10

Bellem. — Een ware socialist 0,05

Poneques. — Een partijgenoot wenscht de socialist en te zien zegevieren 0,10

Meigem. — Omdat men een Meeting op Meigem zou hebben 0,42

Zulte. — Hebt ge « Vooruit » mede? 0,05 — Peerenboom gedenkt uwe bareldwachters 0,10 — Omdat zij van kromme rechte zouden maken 0,10 — Buitenlieden gedenkt alle de stridpen-

ning van « De Landbouwer », van twee boeren 0,20

Oisene. — Twee vrienden spraken onder elkander 0,10 — Omdat een jongeling mag kiezen voor de socialist en 0,10 — Van twee vrienden F. B. en B. D. 0,20 — Van twee schoone jongens, om de groote te doen pruimen 0,07

Woutergem. — Uit protest op het g-zegde van « De Landwacht » dat de buitenlieden met tegenzin « De Landbouwer » onder hunne deuren vinden 0,10 — Omdat zij hem voor zijne schoone waarheden met ongeduld verwachten, 0,10.

Machelen. — Vrienden, de kiezing van den Werkrechersraad nadert, de pastoors van den buiten zullen de werkers gaan optrommelen met een stuk van 10 centen om hun ei en te verraden. Werklieden van Machelen, leert de mannen van « Vooruit » kennen en weldra zult gij het socialisme genegen zijn, 0,30. — Omdat Staf zijn besten vriend het vleesch zou verkopen aan den werkmans en de beenen aan de rijke nietsdoeners, 0,10. — Omdat Staf geen lid zou worden van ons muziek, 0,02. — Omdat hij geen lid zou worden, 0,18. — Omdat baaske winkel houdt zonder patenten en zijn werkvolk betaalt met kruidenierswaren, laat de wet dat toe, neen, 0,10. — Kiezers van Machelen, steunt uwe werkbroeders — er stad en stemt allen voor de socialist en die strijden tot verbetering van ons lot, 0,10. — Omdat de kerkuil de socialist en niet meer zou uitschelden en niet meer zou zeggen het is toch maar arm gespuis, 0,10. — Heeft de kerkuil misschien geheel zijn leven lang rijk geweest, 0,10. — Hoegenaamd niet, want over 15 jaren was de kerkuil zoo arm als Job en nu zou hij zijne familie verachten en verdrukken, 0,20. — Omdat de kerkuil ook socialist zou worden, 0,10. — Omdat de kerkuil zoo wel kan boffen en stoffen over zijne fortuin komende van zijne vrouw, 0,10. — Ach, op ons Machelen bestaan er toch zooveel misbruiken, maar wij zullen ze allen bekend maken, 0,10. — Ach, onze kerkuil is toch zoo zot, 0,10.

Waeschoot. — Voor de propaganda, 0,04.

Sleidinge. — Van een socialist van in 1886, 0,10.

Niet vergeten dat de Socialist in de middeste lijst staan.

Wekelijksche Markten

(N.-B. — De markten, waarachter deze (v) letter staat, worden daags te voren, en die met deze (n) letter, daags nadien gehouden, indien zij op een heiligendag vallen.)

A. Boter-, Eieren- en Groenselmakten

I. Oost-Vlaanderen

Maandag. — Te Gavere, Knesselare (groensel), Maldegem, Oosterzele (v), St-Gillis-Waas.

Dinsdag. — Te Assenede, Berchem (v) (aardappelen), Beveren (v), Bottelare (v), Caprijke, Cruys-haute, Lede, Ninove (v) Somergem, Sottegem (v), Waasmunster (v), Waterloot (groensel), Zele.

Woensdag. — Te Aalter (v), Deinze (v), Herzele, Kieldrecht, Lokeren, Nederbrakel, Oordegem (n), Ronse (v), Waarschoot, Wijnghehe.

Donderdag. — Te Buggenhout (boter), Loochristy (v), Wetteren.

Vrijdag. — Te Baasrode (n), Gent, Ledeberg, Ninove (v), Sinay (n), Temsche.

B. Allerlei waren

I. Oost-Vlaanderen

Maandag, Geeraardsbergen, Maldegem, Rupelmonde, Swevezele. — Dinsdag Somergem, Zele. — Woensdag Deinze (v) (zwinkelalotten), Herzele, Nederbrakel, Ronse (v), Wijnghehe. — Donderdag Audenaarde (v), Denderhaute, Eecloo (v), St-Nikolaas (v). — Vrijdag Geeraardsbergen, Gent (bloemen, vogels, honden, konijnen), Ledeberg, Temsche. — Zaterdag Aalst, Hamme (eetwaren), Lebbeke (v), Nederbrakel, Sijgem. — Zondag Ledeberg.

II. West-Vlaanderen

Maandag Alveringe, Kortrijk. — Dinsdag St-Denijs. — Woensdag Meulebeke, Thourout, Veurne (v). — Donderdag Staden, Watou (v). — Vrijdag Ardoye, Handzaeme, Oost-Roosebeke (n), Poperinge (n), Ruysselede. — Zaterdag Isegem, Lichtervelde, Mee-nen, Waregem (v).

III. Antwerpen

Dinsdag Schelle (n), St-Amands (Puurs) (v). — Vrijdag Antwerpen. — Zaterdag Mechelen (v), Turnhout.

IV. Brabant

Dinsdag Assche (v), Galmaarde (n). — Woensdag en Zaterdag Diest.

V. Limburg

Woensdag en Zaterdag St-Truiden.

C. Ellegoederen en Kleedingsstukken

I. Oost-Vlaanderen

Dinsdag Gent (oude kleeren), Somergem, Sotte-ghem (v), Zele. — Woensdag Deinze (v), Wijnghehe. — Donderdag Steenhuyze-Wijnhuysen. — Vrijdag Gent, Ledeberg, Temsche. — Zaterdag Gent (oude kleeren), Lebbeke (v), Nazareth. — Zondag Ledeberg.

II. West-Vlaanderen

Maandag Blankenberge, Oostende (n) — Woensdag Meulebeke. — Donderdag Harelbeke (v), Oostende (n), Staden, Ternath (v). — Vrijdag Ardoye, Blanken-berge, Handzaeme. — Zaterdag Isegem, Oostende (n), Waregem (v). Zondag Waasten.

III. Antwerpen

Dinsdag Breendonck (v). — Donderdag Boom (v).

IV. Brabant

Dinsdag Galmaarde (n), Londerzeel (v). — Woensdag en Zaterdag Diest.

Gent, druk-uitg., J. Reyniers, Boomgaardstr., 29